

VERSLAG van de vergadering van de statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie van 12 november 2007

Aanwezig:

P.C. Pollmann (PvdA , voorzitter), mr. J.H. Ekkers (gedeputeerde), J.P.A. de Wilde (gedeputeerde), J.W. Benschop (SGP), F. Bersch (SP), mw.drs. U.P. Blom (PvdA), mw.drs. W.A. Bodewitz (PvdD), mw.drs. E. Dijk-Osseweijer (VVD), mw. P. Doornenbal-Van der Vlist (CDA), C.J.J. van Ee (CDA), J. Fastl (GroenLinks), ir. N.J.P. Hoefnagels (D66), mw. N.P.B. van 't Hooft (PvdA), J.F.M. Kloppenborg (GroenLinks), J. Konijnenbelt (CDA), ir. J.E. Landman (ChristenUnie), J.W.R. van Lunteren (VVD), Y. Luftula (SP), mr. J.J.J. Streefland (ChristenUnie), mw.drs. J.C.M. Versteeg (D66), F.J. Vos (VVD)

Van Ambtelijke zijde aanwezig:

dr. R.J. Poort (adjunctgriffier), mw. W. Voorneman-Rikkers (verslag)

Afwezig:

H. Witte (Mooi Utrecht)

---

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Ingekomen stukken

Ter vergadering is uitgereikt:

- antwoord GS aan de heer J.G.M. Veltman inzake defosfateringsinstallatie;
- memo gedeputeerde De Wilde inzake beantwoording vragen schriftelijke informatie over de onderschrijving op energieprojecten
- persbericht inzake OV tussen Utrecht en Breukelen
- brief van Rover afdeling Utrecht inzake aanbesteding Openbaar Vervoer Concessie, Bestek inhoudende o.m. de opheffing van de busverbindingen Noord-West Utrecht met stad Utrecht eind 2008

Medelingen

- De voorzitter deelt mede dat zich een inspreker heeft aangemeld, de heer Teljeur voorzitter van Rover afdeling regio Utrecht.
- De heer Fastl memoreert dat commissievragen zijn gesteld over de N237. GroenLinks wil hierover graag verder praten en stelt voor hiertoe een middag te plannen met de woordvoerders op dit onderwerp, omdat verschillende organisaties behoefte hebben op dit onderwerp in te spreken.
De voorzitter constateert dat de commissie het voorstel van GroenLinks deelt en zegt toe dat een overleg zal worden georganiseerd.
- De heer Van Lunteren vestigt de aandacht op agendapunt 12, VenM jaarverslag 2006 samenvatting. De VVD heeft daarover schriftelijke vragen gesteld, die nog niet zijn beantwoord. De VVD stelt derhalve voor dit onderwerp aan te houden.
De heer Van Ee memoreert dat het CDA heeft verzocht om agendering naar aanleiding van de beantwoording op haar vragen. In de beantwoording staat dat op 14 november

a.s. een contract moet worden getekend. Op grond hiervan hecht het CDA aan behandeling van dit onderwerp in deze vergadering.

Aldus wordt besloten.

- De heer Ekkers deelt mede dat nog een Begrotingswijziging moet worden vastgesteld door PS i.c. door deze commissie. Spreker stelt voor dit schriftelijk af te handelen omdat voor de begrotingsbehandeling in PS geen commissievergadering meer plaatsvindt. Indien op grond van de brief vragen leven, zal worden bekeken hoe dat kan worden opgelost.

Aldus wordt besloten.

2a. Brief van Rover afdeling Utrecht inzake aanbesteding Openbaar Vervoer Concessie, Bestek inhoudende o.m. de opheffing van de busverbindingen Noord-West Utrecht met stad Utrecht eind 2008

De voorzitter geeft het woord aan de inspreker, de heer Teljeur, voorzitter van Rover afdeling regio Utrecht.

De heer Teljeur memoreert dat de commissie hedenavond spreekt over het PvE voor de aanbesteding van het streekvervoer. Onderdeel daarvan is het aanpakken van de bussen op het station Breukelen. De commissie heeft hierover van Rover een brief ontvangen. Rover pleit voor een minder rigoureuze aanpak dan de provincie voorstaat. Al meer dan 50 jaar rijdt er rechtstreeks een streekbus van Amsterdam, via alle Vechtdorpen, naar Utrecht. Op een dergelijke traditie stellen mensen zich in; daar moet niet zo makkelijk aan worden getornd. Zoals uit de brief blijkt maakt een aantal groepen van de bevolking, die niet zo makkelijk overstappen op een station, gebruik van deze buslijn. Bij reistijdvergelijking blijkt dat de bus, overstap op de trein eventueel nog wat wachten nauwelijks sneller is dan direct met de bus naar Utrecht vanuit Breukelen gezien. Het is de bedoeling dat ook lijn 140 uit Uithoorn op het station Breukelen eindigt. Als deze bus in de file terecht komt op de A2 tussen Vinkeveen en station Breukelen is men nog verder van huis. Hetzelfde geldt voor bussen die vanuit het dorp Breukelen de Kanaalbrug over moeten omdat daar 's ochtends ook al een behoorlijke file staat. Er wordt geschermd met 4 x per uur een trein tussen station Breukelen en Utrecht. Deze rijdt echter alleen overdag op werkdagen; op andere momenten is sprake van een half uur dienst. De bus heeft ook een half uur dienst. Indien een en ander niet goed op elkaar aansluit, staan mensen een half uur te wachten op de trein. Het belangrijkste bezwaar van Rover is het feit dat nog geen sprake is van tariefintegratie. Met de bus gaat alles via de strippenkaart; indien een deel van de reis met de trein moet worden gedaan, moet daarvoor een afzonderlijk kaartje worden gekocht. De reis wordt daardoor een stuk duurder en het tariefsysteem nog ingewikkelder. Daar komt bij dat het CS Utrecht wordt verbouwd. Dit neemt 6 – 10 jaar in beslag. Ook dat pleit ervoor de busdienst in ieder geval gedurende die lange verbouwing te handhaven. Tenslotte wijst spreker op de doelstelling van de nieuw Regering om 5% groei van het reizigersvervoer per trein per jaar realiseren. In de afgelopen 3 jaar is dat al gerealiseerd en heeft tot grote problemen bij de NS geleid. Indien de groei zo doorzet komen die treinen vanzelf wel vol, zeker in de spits.

Rover streeft naar een compromisoplossing in deze. Het voorstel luidt een aantal bussen naar het station te laten rijden maar ook een aantal gewoon via de bestaande route naar Utrecht te laten rijden mede met het oog op de studenten van Nijenrode. Die worden nu afgescheept met 2 x per uur een buslijntje van station Maarssen naar station Breukelen. Rover acht dit geen verantwoord OV meer. De vraag dient te worden gesteld wie nu eigenlijk echt op het station moeten zijn. Het is een onbemand station. Een overstappunt zou zoveel mogelijk moeten worden vermeden in het OV.

Mevrouw Bodewitz memoreert dat in de brief van Rover staat dat de cliëntenorganisaties pas na de datum van deze overeenkomst op de hoogte zijn gesteld. Geïnformeerd wordt of dit zo is en zo ja waarom.

De voorzitter licht de procedure toe. Thans kunnen alleen vragen worden gesteld aan de inspreker. Het stuk staat ter kennisneming geagendeerd. Indien daarover vragen zijn, dienen deze schriftelijk te worden ingediend en kan na beantwoording desgewenst verzocht worden om agendering.

Mevrouw Bodewitz deelt mede dat zij geen vragen heeft richting de inspreker.

De heer Fastl deelt mede dat GroenLinks schriftelijke vragen zal stellen.

De heer Bersch merkt op dat voor de inspreker wel van belang is te weten wat de gedeputeerde feitelijk nog kan doen aan hetgeen thans voorligt. Aan PS wordt dit onderwerp niet meer ter besluitvorming voorgelegd, zodat GS de enige zijn die nog kunnen ingrijpen.

De voorzitter hecht eraan de vastgestelde procedure te handhaven. OV is in dit stadium de verantwoordelijkheid van GS. Aldus wordt besloten.

De voorzitter bedankt de inspreker tot slot voor zijn komst en inbreng.

3. Rondvraag

De heer Van Ee memoreert dat het CDA in de afgelopen weken een petitie heeft gestuurd aan de gedeputeerde afkomstig van de bewonersgroep in Elst en de ondernemersvereniging in Achterveld. Geïnformeerd wordt wat de gedeputeerde met de petitie gaat doen.

De heer Ekkers antwoordt dat daaraan aandacht wordt besteed. Binnenkort zal dit onderwerp ook in deze commissie aan de orde worden gesteld.

De heer van Lunteren vestigt de aandacht op de Knipselkrant van de afgelopen week waarin werd aangegeven dat gedeputeerde Ekkers niet met raadsleden zou kunnen communiceren. Geïnformeerd wordt of de gedeputeerde daarin verkeerd is geciteerd.

De heer Ekkers antwoordt dat hij regelmatig met raadsleden spreekt. Als het over formele zaken gaat, praten GS echter met diegenen die belast zijn met de voorbereiding van de raadsvergadering en dat zijn de leden van B&W.

4. Termijnagenda

De heer Fastl verzoekt het onderwerp Programma Cultuur en Economie aan de groslijst toe te voegen.

Voorts vestigt spreker de aandacht op het onderwerp Beleid Helicopterhavens. Verzocht wordt dit onderwerp zo spoedig mogelijk te behandelen.

De heer DeWilde licht toe dat nog niet bekend wanneer, hoe en onder welke voorwaarden de wetgeving van het Rijk naar de provincie komt. De ontwikkelingen worden wel gevolgd om te voorkomen dat een beleidsvacuüm ontstaat op het moment van de overgang.

De voorzitter wijst tot slot op het werkbezoek op 26 november a.s. ('s middags) aan het Science Parc. Het programma volgt zo spoedig mogelijk.

5. Verslagen statencommissie MME van 17 september 2007 en 1 oktober 2007

De verslagen van 17 september en 1 oktober 2007 worden conform vastgesteld.

TER BESPREKING

Portefeuille J.P.A. de Wilde

6. Presentatie Duurzaamheidprogramma

De heer De Wilde gaat aan de hand van een powerpoint presentatie nader in op het inkaderen van duurzaamheid in het totale beleid van de provincie. GS zijn voornemens duurzaamheid in de vorm van een ambitie, afwegingskader en actieprogramma aan PS voor te leggen. Spreker licht dit puntsgewijs toe. De hand out van de presentatie zal als bijlage bij het verslag worden gevoegd. Korthedshalve zij hiernaar verwezen.

Mevrouw Dijk informeert naar de rol van PS in het kader van de duurzaamheidsladder. De heer De Wilde licht toe dat de duurzaamheidsladder met name een instrument betreft om per beleidsterrein de afweging te maken. Op het moment dat PS een beslissing moeten nemen over bijvoorbeeld duurzaam verlichten is het aan GS ervoor te zorgen dat PS die beslissing kunnen nemen. Aan de duurzaamheidsladder wordt per onderwerp vorm gegeven. De opzet is de ambities per beleidsterrein inzichtelijk te maken en deze vervolgens integraal af te wegen.

Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat er geen vragen meer zijn, sluit hij dit onderwerp af.

7. Presentatie Klimaatprogramma

Mevrouw Sluijs gaat aan de hand van een powerpoint presentatie nader in op de stand van zaken met betrekking tot het Klimaatprogramma in wording. De hand out van de presentatie zal als bijlage bij het verslag worden gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

De heer Kloppenborg merkt op dat de indruk wordt gewekt dat het alleen om CO2 gaat, terwijl er meerdere broeikas effecten zijn zoals o.a. methaan. Er is een relatie met de Veenweide problematiek. Geïnformeerd wordt of daaraan wordt gedacht. Spreker verzoekt voorts om een nadere toelichting van de termen KEK en Carbon. Tot slot informeert spreker of de kennis internationaal wordt uitgewisseld.

Mevrouw Dijk informeert in hoeverre de koploperspositie waarop Utrecht inzet wordt gecombineerd met hetzelfde streven van het Rijk. Zij memoreert dat het Rijk hiertoe onlangs een Duurzaamheidsconvenant heeft gesloten met ondernemingsverenigingen in Nederland. De vraag is of innovatieve ontwikkelingen in een regio nog los kan worden gedaan van het landelijke initiatief. Voorts wordt geïnformeerd wanneer daadwerkelijk geconcludeerd kan worden dat een en ander 'Op Orde' is en meetbaar/tastbaar is aangetoond dat de provincie daar is waar zij wil zijn. In de eerste presentatie werd aangegeven dat een nulmeting zou worden gedaan en jaarlijks zou worden gekeken of sprake is van een stijging op de duurzaamheidsladder. Geïnformeerd wordt hoe dit bij deze ambitie wordt voorgestaan. Twee weken geleden heeft een aantal PS-leden de bijeenkomst Cradle to Cradle in Maastricht bijgewoond. Die aanpak sprak bijzonder aan. Geïnformeerd wordt in hoeverre dergelijke methoden worden meegenomen in dit verhaal.

Mevrouw Blom acht het positief dat weer een stap verder is gezet op het gebied van duurzaamheid. Geïnformeerd wordt hoe de provincie omgaat met ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid buiten de regio. Voor de vakantie is aangegeven dat op het gebied van 'klimaat neutraal' niet alleen steun zou worden gevraagd aan gemeenten maar ook aan met name grote bedrijven omdat daar de meeste winst kan worden behaald. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken en of op korte termijn acties in deze zijn te verwachten om een snel resultaat te bevorderen.

De heer Hoefnagels informeert aan welke termijn moet worden gedacht als het gaat om het project Nieuw Bouwen.

De heer Bersch ziet de uitwerking van het programma met belangstelling tegemoet. De SP sluit zich aan bij de vraag van GroenLinks over methaan. Aangegeven is dat er inmiddels 10 koplopers zijn. Geïnformeerd wordt welke dit zijn.

Mevrouw Bodewitz informeert terzake de methaan of naast de broeikasuitstoot vanuit de landbouw ook is gekeken naar de consumptie.

De heer De Wilde zet uiteen dat bijvoorbeeld een project als Rijnenburg zich goed zou lenen voor een gebiedsgerichte aanpak van Cradle to Cradle omdat dit project nog aan het begin van alle stadia staat. De provincie voert hierover overleg met de gemeente Utrecht en verwacht daar de komende twee maanden duidelijkheid over te krijgen. In de visie van de provincie gaat dit dan om een project binnen de streekplanperiode. De provincie heeft daarnaast nog wat andere projecten achter de hand, maar wil voorsnog het resultaat van het overleg met Utrecht over Rijnenburg afwachten.

Mevrouw Sluijs licht toe dat methaan moet worden meegenomen in het kader van het terugdringen van broeikasgassen. De consumptie is niet meegewogen in de voetafdruk. Dit gaat puur over de uitstoot van landbouw en de veengebieden. Spreekster zegt toe te zullen bekijken of de consumptie onderzoekbaar is.

KEK staat voor Klimaat Effect Kaarten. Er wordt gewerkt aan een Klimaatatlas waarin in beeld wordt gebracht wat de effecten van klimaatverandering zijn voor de provincie Utrecht mede gelet op de bodem, verstedelijking, e.d, waar de grootste problemen zijn te verwachten en waar de kansen liggen.

Carbon is het systeem dat de uitstoot in de provincie monitored met name de projecten die zijn gericht op uitstootvermindering; bekeken wordt hoe effectief die projecten zijn. Dit doet de provincie samen met gemeenten; op dit moment met 6 gemeenten maar de provincie hoopt daar alle gemeenten voor warm te krijgen.

De provincie heeft op dit moment veel contact met het Rijk. Het is zelfs zo dat de nationale rotatiestrategie voor een groot deel is gevoed door de provincies via het IPO. In dat opzicht lopen de provincie en het Rijk samen op. Zowel het Rijk als de provincie staan op het standpunt dat van onderaf koplopers, dus klimaatneutrale organisaties, moeten aanjagen. Op provinciaal niveau is weer sprake van andere contacten en netwerken dan vanuit het Rijk. De heer De Wilde voegt hieraan toe dat de provincie concreet contacten heeft gelegd met het MKB en de KvK in Utrecht om te kijken wat hun rol zou kunnen zijn. Daarbij wordt ook onze rol in hun activiteiten besproken.

Mevrouw Dijk memoreert dat zij met name doelde op het ontwikkelen van innovatieve zaken en het afstemmen van financiële impulsen daaraan. Voorkomen moet worden dat Rijk en provincie daarin dubbel investeren.

Mevrouw Sluijs onderschrijft dat daarop moet worden gelet.

Buiten de regio worden contacten onderhouden met andere provincies, het Rijk en ook Europa. Op 29 november a.s. is de provincie bijvoorbeeld in Brussel om het debat over de klimaatverandering aan te gaan.

De provincie wil klimaatneutrale organisaties steunen en gaat hiertoe naast gemeenten ook contacten aan met bedrijfsleven via een aantal ambassadeurs die ingangen hebben bij verschillende branches. De provincie wil dit breed oppakken en zich hierbij derhalve niet alleen beperken tot gemeenten.

Mevrouw Blom merkt op dat dit de indruk wekt dat de provincie vooral met bedrijven in contact komt op basis van wie daar toegang heeft. Spreekster heeft begrepen dat de meeste winst is te halen bij grote bedrijven. Zij vraagt zich derhalve af of niet eerst moet worden bekeken wat de grootste bedrijven zijn binnen de provincie.

Mevrouw Sluijs onderschrijft het vorenstaande. Wellicht is gewenst dat de provincie bij dergelijke grote organisaties bijv. de NUON en de NS zelf het gesprek aangaat. De NMU daagt de provincie ook uit juist met deze partijen in gesprek te gaan omdat daar winst te halen is. Overigens wil de stad Utrecht, waarmee de provincie veel contact heeft, dit ook zodat zij daarin ook samen zouden kunnen optrekken.

Als het om klimaatneutrale kantoorgebouwen gaat, zijn de tien koplopers: de NMU, de KvK; daarnaast zijn er 8 gemeenten w.o. Amersfoort, Houten, Nieuwegein die schriftelijk te kennen hebben gegeven zich te willen aansluiten.

De bijeenkomst Cradle to Cradle heeft spreekster als zeer inspirerend ervaren. Een mooi beginsel dat absoluut zal worden meegenomen als basis, ook in het Programma Duurzaamheid.

Nadat de voorzitter heeft vastgesteld dat er geen vragen meer zijn, sluit hij de discussie over dit onderwerp af. Hij bedankt mevrouw Sluijs voor haar komst en heldere presentatie.

8. Vaststellen subsidieverordening verantwoord verlichten provincie Utrecht

De heer Van Lunteren informeert waarom dit onderwerp als statenvoorstel is geagendeerd. De VVD heeft de indruk dat thans van iets incidenteels iets structureels wordt gemaakt. Indien dat het geval is, pleit de VVD ervoor dit meer te benadrukken in het statenvoorstel.

De heer Landman vestigt de aandacht op art. 7 lid 1. Verzocht wordt om een nadere onderbouwing van de € 315.000.

De heer Van Lunteren merkt op dat deze vraag ook bij de VVD leeft. De VVD heeft dit bedrag echter gezien als hetgeen bij de behandeling van het voorstel destijds is overgebleven als gevolg van het schrappen van het project duurzaam verlichten van de dijk bij de Eem. De commissie heeft vervolgens aangegeven, dat dit geld naar de gemeenten zou moeten. De eerste vraag van de VVD is gebaseerd op het vorenstaande.

De heer Lutfala informeert op basis van welke criteria het bedrag wordt verdeeld.

Mevrouw Bodewitz acht een structurele subsidieregeling voor duurzaam verlichten van belang. Wel acht de PvdD het gewenst dat de gehele productieketen hierbij wordt betrokken. Spreekster pleit ervoor bij de beoordeling van aanvragen de vervroegde vervanging van armaturen en lampen te betrekken in verband met de daaruit voortvloeiende milieueffecten. Tenzij er natuurwaarden in het geding zijn, pleit de PvdD ervoor vervroegde vervanging te vermijden.

Mevrouw Blom deelt mede dat de PvdA ervoor pleit als randvoorwaarde ook te kijken naar het waarborgen van de sociale- en verkeersveiligheid.

De heer Kloppenborg sluit zich aan bij vragen van voorgaande sprekers. Art.7 gaat met name over het subsidieplafond en biedt een soort handleiding hoe daarover heen kan worden gegaan. Geïnformeerd wordt of daarbovenop dan weer een plafond geldt.

De heer Benschop deelt mede dat de SGP zich kan vinden in het voorliggende voorstel. Op deze manier komt het dicht bij de burger; in de eigen gemeente is goed te zien op welke manier hiermee om wordt gegaan. Spreker vestigt de aandacht op art. 10c. In zijn visie moet het woord 'waardoor' worden gewijzigd in 'waarvoor'. De SGP vraagt zich af waarom een ambtenaar van een andere gemeente daarover moet meebeslissen. Geïnformeerd wordt

hoeveel gemeenten nog geen voorlichtingsbijeenkomst hebben georganiseerd en of deze daartoe nog gestimuleerd zullen worden.

De heer De Wilde licht toe dat het voorliggende voorstel voortvloeit uit het feit dat meer subsidie wordt verwacht, hetzij van de provincie hetzij van het Rijk. De Minister heeft de Taskforce Verlichten opgericht. De doelstelling van deze Taskforce is alle financiële barrières in Nederland op te heffen om duurzamere verlichting in het openbaar gebied maar ook binnen kantoren en woningen te stimuleren. In maart 2008 verwacht de Minister resultaten van deze Taskforce.

Spreeker onderschrijft dat een criterium in het kader van de afweging is niet veel energie weg te gooien. De gemeenten maken in hun plannen voor de subsidieaanvraag de afweging ten aanzien van de sociale- en verkeersveiligheid.

Ambtelijk wordt gemeld dat de aanvragen worden beoordeeld op energiebesparingen en innovativiteit. Er worden twee categorieën projectaanvragen onderscheiden. Enerzijds voor gemeenten, die nauwelijks ervaring hebben opgedaan met verantwoorde verlichting. Die projecten worden beoordeeld op energiebesparing en vervolgens op innovativiteit op hun eigen ervaringsniveau. Anderzijds gemeenten met ervaring met projecten verantwoord verlichten die toe zijn aan meer innovatieve projecten (dynamisch verlichten, actieve markering). Die projecten worden eerst beoordeeld op innovativiteit voor de techniek en vervolgens op energiebesparing. Voor alle projecten geldt dat minimaal 15% energie moet worden bespaard.

Met betrekking tot art. 10c. licht spreekster toe dat het nuttig wordt geacht ook advies op basis van praktijkervaringen in te winnen bij gemeenteambtenaren.

In het voortraject (medio 2006 tot medio 2007) is met vrijwel alle gemeenten in de provincie Utrecht gesproken met uitzondering van Amersfoort, Utrecht en Houten die zelf al actief bezig zijn met verantwoord verlichten. Bij ruim tweederde van de gemeenten zijn kansrijke locaties geïdentificeerd en wil men wel aan de slag.

De heer Van Lunteren deelt mede dat de VVD op zich niet negatief staat ten opzichte van het idee. De VVD pleit ervoor aan te geven welk bedrag GS daaraan willen besteden, daarvoor toestemming te vragen aan PS en vervolgens de verordening ter kennisneming te laten aannemen.

De heer De Wilde licht toe dat de begrotingsbespreking pas op 17 december a.s. plaatsvindt. Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Van Lunteren licht spreker toe dat in zijn visie sprake is van een helder besluit. In het kader van deze verordening is € 315.000 beschikbaar. De komende 3 maanden wordt duidelijk waar het beleid van de Minister toe leidt en wat vervolgens nog nodig is op provinciaal niveau. Het zou zonde zijn in de tussenliggende periode niets te doen terwijl concreet aan de slag kan worden gegaan bij een aantal gemeenten. Het geld is er voor en spreker pleit ervoor dat ook te besteden.

De heer Van Lunteren merkt op dat een en ander helder is. De VVD pleit er wel voor dat PS daar grip op blijft houden. De VVD hecht aan de toezegging dat GS een eventuele aanpassing aan het plafond vooraf terugkoppelt naar PS.

De heer De Wilde zegt dit toe.

De voorzitter concludeert dat de commissie zich met in achtneming van voornoemde toezegging kan vinden in het onderhavige voorstel en ermee instemt dat dit als sterstuk naar de staten gaat.

Portefeuille mr. J.H. Ekkers

9. Presentatie Pakketstudies

De heer Kuypers gaat aan de hand van een powerpoint presentatie nader in op de stand van zaken met betrekking tot de Pakketstudies. De hand out van de presentatie zal als bijlage bij het verslag worden gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

Mevrouw Doornenbal heeft begrepen dat het UPR is gebaseerd op de Bestuursovereenkomst 2006. Destijds hebben PS naar aanleiding van de NV Utrecht een duidelijke motie aangenomen over de A 2,5. Het verbaast spreekster derhalve dat de A 2,5 thans weer in beeld is. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

De heer Van Ee informeert wat wordt bedoeld met een doorzettingsmacht. Er wordt een nieuwe organisatie ingericht, terwijl minder bestuurlijke drukte wordt beoogd. Geïnformeerd wordt hoe een en ander zich verhoudt tot de wens van één gemeenschappelijke vervoersautoriteit, of dit is meegenomen en in welke mate van samenwerking dit concreet zal worden teruggezien. Tot slot wordt verzocht de gezamenlijke beoordelingskaders nader te concretiseren.

Mevrouw Blom merkt op dat een aantal keren wordt gesproken over ‘bijpraten’. PS willen echter ‘meepraten’ en een oordeel kunnen vormen. Dat een burgerpanel wordt gevormd, acht de PvdA een goed initiatief. De PvdA zou er echter moeite mee hebben indien het burgerpanel meer mag ‘meepraten’ dan PS als volksvertegenwoordiging.

Het beoordelingskader is in de visie van de PvdA bij uitstek een onderwerp waarover PS een mening zouden kunnen hebben. Met GS is de PvdA er voorstander van dat PS zich bij de hoofdlijnen houden.

De PvdA kan zich in grote lijnen vinden in de ladder van Verdaas. Het valt echter op dat het OV los van de infrastructuur wordt genoemd. De PvdA gaat er vanuit, dat met de infrastructuur zowel weg- als OV infrastructuur wordt bedoeld. Ook ten aanzien van het OV kan de ladder van Verdaas worden gebruikt.

De heer Hoefnagels sluit zich aan bij voorgaande vragen. In de presentatie over Duurzaamheid werd aangegeven dat duurzaamheid op alle beleidsterreinen, dus ook op dit terrein, een rol gaat spelen. De presentatie Klimaat neutraal liet mooie plaatjes zien van overkapte snelwegen. Geïnformeerd wordt of in de maximaal € 3,1 miljard voor de Pakketstudies ook al een reservering is opgenomen voor dergelijke maatregelen. Aangegeven werd dat het gezamenlijke beoordelingskader een link heeft met RO, Veiligheid en Leefbaarheid. Geïnformeerd wordt hoe het met Duurzaamheid zit.

De heer Benschop sluit zich aan bij de vraag van het CDA met betrekking tot de A 2,5.

De heer Fastl sluit zich aan bij de vragen over de doorzettingsmacht, de A 2,5 en het burgerpanel in relatie tot PS.

De heer Streefland memoreert dat opgemerkt is dat de maximale bijdrage van de provincie € 180 miljoen bedraagt; in het stuk dat later op de agenda staat, wordt echter meegedeeld dat GS in februari 2007 een besluit hebben genomen waarin over € 185 miljoen wordt gesproken. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

De heer Van Lunteren merkt in aansluiting op het betoog van de PvdA op dat de VVD voorstelt het Burgerpanel samen te laten optrekken met PS.

Ten aanzien van de financiën wordt een bandbreedte aangegeven. Geïnformeerd wordt of de verdeelsleutel wijzigt indien vanuit het Rijk minder wordt bijgedragen en of wordt gedacht aan de mogelijkheden die het bedrijfsleven wellicht kan spelen bij de financiering. Voorts wordt geïnformeerd of wordt nagedacht over eventuele belemmeringen in het kader van fijnstof en mogelijke oplossingen. Tot slot wordt naar aanleiding van de opmerking over de A 2,5 geïnformeerd of alle varianten worden bekeken waarover elders wellicht afwijzende besluiten liggen.

De heer Kuypers licht toe dat met de aanvullende verkenning ten aanzien van de A 2,5 wordt beoogd onomstotelijk bewijsmateriaal op tafel te krijgen dat de A 2,5 niet nodig is, zodat daarmee de discussie daarover ook voor de toekomst wordt uitgesloten. Inmiddels is uit alle argumentaties en doorberekeningen gebleken dat het effect van de A 2,5 verkeerskundig zeer gering is. De studie is afgerond en binnenkort zal worden gepresenteerd dat de A 2,5 verder niet meer wordt meegenomen in alle vervolgstudies. Hetzelfde geldt voor het doortrekken van de A30 bij Barneveld richting A28.

Het Burgerpanel is een aanpak in het kader van 'inspraak nieuwe stijl'. Een breed samengestelde mix van mensen uit de bevolking is gevraagd het Bestuur te adviseren over zaken waarmee rekening zou moeten worden gehouden. De inbreng van het Burgerpanel staat geheel los van de bevoegdheden van PS als volksvertegenwoordiging.

Het is niet de bedoeling dat PS alleen worden 'bijgepraat'. Zaken zullen op een interactieve wijze met PS worden besproken. Spreker verwacht dat er bij PS voorts andere wensen leven. Het is aan de commissie daaraan vorm te geven.

Desgevraagd door de heer Van Lunteren antwoordt spreker, dat het bedrijfsleven niet is vertegenwoordigd in het Burgerpanel. Er is echter ook een platform met consumentenorganisaties waarvan o.a. ROVER, ANWB, Fietsbond deel uitmaken. Het bedrijfsleven heeft verschillende rollen o.a. in koepels, in het kader van PPS, wellicht als aannemer of ingenieursbureau; maar ook een rol als gekomen wordt tot gebiedsgerichte aanpak en de vraag hoe vorm kan worden gegeven aan mobiliteitsmanagement met de eigen medewerkers. Dergelijke zaken lopen steeds in het hele proces mee.

De heer Ekkers voegt hieraan toe dat per jaar ook een aantal gesprekken worden gevoerd met het bedrijfsleven vanuit het UVVB.

De heer Kuypers vervolgt dat het beoordelingskader onderdeel uitmaakt van de actualisatie van het SMPU. Het zal in die zin ter bespreking worden voorgelegd aan de commissie. In het oude SMPU werd een aantal criteria en normen gehanteerd, waarop een eerste beoordelingskader is gemaakt. Dat hadden de gemeenten Utrecht, Amersfoort, het BRU ook. Het bleek dat indien alle toetsingskaders op elkaar werden gelegd niet tot een eenduidige afweging kon worden gekomen. Op grond daarvan is getracht met alle partijen tot een gezamenlijk beoordelingskader te komen.

De € 3,1 miljard is opgebouwd uit de toen herkenbare en bekende oplossingsrichtingen. Daarin zit feitelijk allemaal standaardbedragen. Een overkapping van de bak van Amelisweerd zit daar bijvoorbeeld niet in.

De doorzettingsmacht is vooral bedoeld om tempo te kunnen maken. De Minister kan op een gegeven moment de provincie overrulen, zoals de provincie de gemeenten kan overrulen. Om de snelheid erin te houden is de Minister overigens voornemens te bekijken of de regelgeving wellicht kan worden aangepast in die zin dat, indien een klein foutje wordt gemaakt in een procedure, niet de gehele procedure opnieuw hoeft te worden gevolgd.

Daar waar het OV in de ladder van Verdaas staat, gaat het nog om de kwaliteit en de inspanningen van het OV. Uiteraard zit in de slag lager de infrastructuur, die op het gebied van het OV aan de orde kan zijn.

In de visie van spreker bedraagt de provinciale bijdrage € 180 miljoen. Spreker sluit niet uit dat dit getal wellicht veranderd is. Indien minder hoeft te worden geïnvesteerd in

rijkswegen en bijvoorbeeld meer in infrastructuur op het gebied van OV of fietspaden is het mogelijk dat de provincie nog steeds voor het volle bedrag in beeld blijft.

Desgevraagd door de heer Van Lunteren antwoordt spreker, dat de genoemde bedragen de maximale bedragen zijn, waaraan partijen zich hebben gecommitteerd. Op het moment dat de oplossing niet kan worden gevonden op Rijkswegen maar wel op Provinciale investeert het Rijk mee in het Provinciale wegennet.

De heer Ekkers voegt hieraan toe dat op dit moment sprake is van ‘bijpraten’. In een later stadium komen veel meer de inhoudelijke zaken aan de orde, waarbij gesproken wordt over oplossingsrichtingen en PS een belangrijke rol hebben in het kader van de besluitvorming.

Daarnaast wordt het van belang geacht de burger te horen, hetgeen gebeurt via het Burgerpanel. In het uiterste geval zal eventueel gebruik gemaakt moeten kunnen worden van de doorzettingmacht. Dit is echter pas aan de orde als op een gegeven moment beslissingen moeten worden genomen.

Indien er één OV autoriteit komt, gaat het met name over de concessieverlening. Dat staat op zich niet op gespannen voet met deze Pakketstudies.

De heer Van Lunteren deelt mede dat de VVD graag met het Burgerpanel in gesprek komt. Wellicht dat hiertoe een bijeenkomst kan worden gearrangeerd.

Mevrouw Blom deelt mede dat de PvdA eraan hecht tijdig het beoordelingskader te zien.

Voor de toetsing is het zinnig te weten wat de keuze is, wat overgenomen is van het SMPU en wat van anderen. Geïnformeerd wordt wanneer de commissie het beoordelingskader tegemoet kan zien.

Mevrouw Doornenbal hecht eraan op te merken dat het het CDA bevreemdt dat, wanneer iets politiek niet haalbaar is, het toch een onderwerp van onderzoek blijft. Dat wekt de indruk dat de mening van PS er niet toe doet dan wel dat besluiten van PS niet zo doordringen.

De heer Van Ee memoreert dat een enorm bedrag wordt geïnvesteerd in mobiliteit. Hij vraagt aandacht voor een goede communicatie over hetgeen wordt bereikt met dat bedrag.

De heer Hoefnagels begrijpt dat Duurzaamheid niet in het beoordelingskader is opgenomen.

D66 staat op het standpunt dat Duurzaamheid terug zou moeten komen in de Pakketstudies.

D66 pleit ervoor op het moment dat dit aan de orde is extra aandacht te besteden aan de vraag in hoeverre het nieuwe Coalitieakkoord invloed heeft op het beoordelingskader van de Pakketstudies.

De voorzitter zegt toe dat bekeken zal worden of een bijeenkomst kan worden georganiseerd met het Burgerpanel.

De heer Ekkers deelt mede dat het Burgerpanel a.s. maandag wordt geïnstalleerd. In het panel zitten 25 burgers. Wellicht verdient het aanbeveling een bijeenkomst te organiseren met een aantal afgevaardigden en op een moment dat het zinvol is.

Conform de planning wordt in januari/februari over het SMPU gesproken. Daar hoort het beoordelingskader bij.

PS hebben een duidelijke uitspraak over de A 2,5 gedaan. Er wordt echter met vele partijen samengewerkt. Inmiddels zijn nagenoeg alle partijen ervan overtuigd dat de A 2,5 geen goede oplossing is.

Onderschreven wordt dat communicatie uitermate belangrijk is. Er is sprake van een heel groot project. Getracht moet worden op een heldere wijze richting burgers duidelijk te maken wat de provincie aan het doen is.

10. Toepassing nee, tenzij beleid voor de Ecologisch Hoofdstructuur bij uitbreiding van recreatiebedrijven op de Heuvelrug

Mevrouw Dijk heeft begrepen dat de huidige situatie feitelijk nog teveel onduidelijkheid bevat, zelfs voor de adviescommissie die de staten hebben ingezet. Vanuit de Recreatiesector verneemt de VVD dat de gemeente vanwege die onduidelijkheid meer 'nee' dan 'tenzij' toepast. Op grond hiervan betreurt de VVD dat gemeenten zijn geconsulteerd bij de beleidsuitwerking. De vraag is of andere partijen niet kunnen meedenken over een oplossingsrichting, waarbij in eerste instantie kan worden gedacht aan de recreatiebedrijven zelf.

Met betrekking tot de drie bullits merkt spreekster het volgende op. Geïnformeerd wordt of het genoemde schema in bullit 1 makkelijk beschikbaar is voor alle betrokken partijen. Met betrekking tot bullit 2 wordt geïnformeerd wat 'hulp bieden door de provincie' inhoudt. Ten aanzien van bullit 3 wordt geïnformeerd wat nu precies wordt afgebakend. Geïnformeerd wordt wat Noord-Brabant doet, omdat de adviescommissie destijds naar dat model is ingezet. Tot slot wordt geïnformeerd of met deze extra uitwerkingen feitelijk de realisatie van ontwikkelingsmogelijkheden en kwaliteitsverbetering van de recreatiebedrijven wordt bewerkstelligd in plaats van alleen realisatie van natuur.

De heer Konijnenbelt deelt mede dat het CDA het gevoel van de VVD deelt. Het gaat hier echter om een detaillering van een stuk uitvoering, waarvan de commissie normaal gesproken alleen in kennis wordt gesteld. Het CDA informeert wanneer het schema helemaal gereed is.

De heer Kloppenborg merkt op dat de behoefte aan deze nadere uitwerking duidelijk is. GroenLinks vindt het opmerkelijk dat wordt vermeld dat betrokken gemeenten en belangenorganisaties hierover worden geïnformeerd. Het wordt van belang dat ook deze commissie daarover wordt geïnformeerd. De drie bullits geven in de visie van GroenLinks impliciet aan dat gemonitord zal worden in de EHS, hetgeen GroenLinks verheugt. GroenLinks is van mening dat naast de kwantiteit ook met name moet worden gekeken naar de kwaliteit. Spreker memoreert de brochure over oude boskernen op de Heuvelrug. Dergelijke specifieke waarden dienen in de visie van GroenLinks goed in beeld te komen.

De heer Benschop verwijst naar de provincie Limburg waar op het gebied van RO wordt gewerkt met een soort verevening. Geïnformeerd wordt of een vereveningsbeleid ook in dit kader kan worden toegepast.

Mevrouw Bodewitz merkt op dat in haar visie thans een procesinformatie document voorligt, terwijl zij een beleidsuitwerking document had verwacht. Met betrekking tot de eerste bullit informeert de PvdD of het schema wordt opgesteld in overleg met belangenorganisaties op het gebied van natuur. De PvdD is benieuwd wat de genoemde inrichtingsmaatregelen ter verhoging van de natuurwaarden zullen inhouden. Verzocht wordt de commissie hierover te informeren op het moment dat deze gereed zijn. Alhoewel dit in het streekplan is vastgesteld hecht spreekster eraan op te merken dat de PvdD moeite blijft houden met het principe van gelijkblijvend saldo. Gezien de ambitie van de provincie het aantal hectare van EHS uit te breiden wordt van belang geacht dat in principe altijd van verbetering sprake zou moeten zijn.

De heer Hoefnagels informeert of een voorbeeld kan worden gegeven van een bedrijf dat wordt uitgebreid ten koste van de natuur, terwijl tegelijkertijd de natuurwaarden worden verhoogd. Indien het om EHS gaat is dit in de visie van D66 niet goed mogelijk. Overigens informeert spreker of dit stuk ook niet ter kennisneming naar de commissie RGW moet.

De heer Ekkers licht toe dat in het streekplan is neergelegd wat het nee, tenzij beleid inhoudt. Vervolgens is daaraan in het toetsingskader een verdere uitbreiding gegeven. De provincie loopt in de Heuvelrug echter op tegen het feit dat, ondanks het streven middels de ingestelde commissie een goede afstemming te verkrijgen, een aantal ondernemers uitbreidingsplannen hebben waarvan de gemeente zegt dat deze niet kunnen en mogen. De vraag is echter of wel sprake is van strijdigheid en niet wellicht een win-winsituatie kan worden behaald. Die mogelijkheid is soms aanwezig. Spreker wijst o.a. op de ruimte-voor-ruimteregeling en de verhandelbare ontwikkelingsrechten die in Limburg wordt toegepast. Afgewogen moet kunnen worden of een uitbreiding van een ondernemer die in feite niet kan, mogelijk wordt door de verplichting elders op het terrein te investeren in natuurwaarden waardoor het totale gebied er toch beter op wordt. Op het vorenstaande te kunnen bewerkstelligen moet het proces worden gevolgd dat op blz. 2 staat verwoord. Het in bullit 1 genoemde schema is binnen 1 – 2 maanden gereed en zal dan aan de commissie worden voorgelegd. Vervolgens is de vraag wat daarmee gebeurt. De provincie gaat hulp bieden. Spreker denkt daarbij niet zozeer in financiële zin, maar meer aan ambtelijke hulp aan kleinere gemeenten bij die afweging. Spreker bevestigt desgevraagd door mevrouw Dijk, dat daarvoor de commissie was ingezet maar alle beetjes helpen. De bedoeling van dit schema is een win-winsituatie te creëren. Hoe dat er in de praktijk uit zal zien, zal van geval tot geval verschillend zijn. Daar is geen algemene regel voor te stellen. Het zijn dan wel gevallen waar het kan en waarover alle partijen tevreden zijn.

Het verheugt de heer Konijnenbelt te horen dat in de vergadering van 21 januari 2008 door de heer Ekkers zal worden meegedeeld, dat het schema gereed is.

Nadat de voorzitter heeft geconstateerd dat er geen vragen meer zijn, sluit hij de discussie over dit onderwerp af.

11. Economisch Beleidsplan 2007 - 2011

Mevrouw Versteeg zet uiteen dat het D66 verbaast dat UPR geheel ontbreekt in de uitwerking van dit Beleidsprogramma.

De heer Ekkers merkt op dat D66 deze opmerking in een eerder stadium niet naar voren heeft gebracht. Dit stuk bevindt zich in het proces van de eindfase, waarvan inspraak een onderdeel heeft uitgemaakt. In een eerder stadium heeft de commissie al een aantal keren gesproken over dit onderwerp. Wat thans aan de orde is, zijn met name de veranderingen die zijn aangebracht ten opzichte van het oorspronkelijke programma. In het kader van de inspraak zijn 10 reacties ontvangen. De vraag is of GS daarop naar tevredenheid hebben gereageerd. Mevrouw Versteeg vervolgt dat D66 ambitie 1 in het kader van de TFI omarmt. D66 mist echter de uitwerking van de organisatie die deze ambitie verder gaat faciliteren. Voorts constateert D66 enkele tegenstrijdigheden. Op blz. 12 (onderaan) staat: "Uitgangspunt daarbij is dat de TFI zo min mogelijk afhankelijk moet zijn van structurele bijdragen van de overheid." Op blz. 15 staat: "Ons uitgangspunt daarbij is dat de TFI of haar opvolger uiteindelijk zelfstandig kan opereren zonder afhankelijk te zijn van structurele bijdragen van de provincie." Verzocht wordt om een nadere toelichting.

In het Meerjaren Collegeprogramma staat een grote ambitie ten aanzien van de blue ports. In het onderhavige plan wordt een en ander echter buitengewoon voorzichtig geformuleerd. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

Mevrouw Van 't Hooft deelt de in het kader van de inspraak door verschillende partijen geuite zorg voor de aandacht voor de kwetsbare groepen. De PvdA onderschrijft het belang van het

focussen op kansrijke sectoren, maar daarbinnen dient aandacht te zijn voor deze kwetsbare groepen. De PvdA onderschrijft voorts de reactie van GS dat naar samenwerking met regio's buiten de provincie moet worden gezocht. Dat mag wat de PvdA betreft actief gebeuren. Bij vraag 5 wordt gesproken over bijeenkomsten in het najaar. Geïnformeerd of deze bijeenkomsten hebben plaatsgevonden.

Als het gaat om het uitplaatsen van milieuhinderlijke bedrijven geven GS aan dat het een lastig project is en dat GS willen bekijken welke rol de provincie hierin wil spelen. De PvdA informeert wanneer GS hierover duidelijkheid kunnen geven.

De heer Fastl merkt op dat het GroenLinks verheugt dat naar aanleiding van de commentaren die zijn ontvangen de belangrijkste kernwaarden zoals creativiteit, duurzaamheid en kwaliteit in stand zijn gebleven. De SER was teleurgesteld dat de behoefte aan bedrijfsruimten omlaag wordt bijgesteld. Volgens GroenLinks is dat echter een reële inschatting. Er wordt dan ook voor gepleit die koers vast te houden.

Het streven is erop gericht een creatieve economie te realiseren. Op kleiner niveau is dat soms lastig. GroenLinks verwacht dan ook dat de provincie soms confrontaties zullen krijgen met gemeenten die daarnaar op een heel ander niveau kijken dan de provincie. Geïnformeerd wordt hoe hiermee zal worden omgegaan.

Tot slot verheugt het GroenLinks dat het budget bij duurzame herstructurering van bedrijventerrein ca. drie keer hoger is dan in het eerdere concept.

De heer Konijnenbelt merkt op dat in zijn totaliteit de richting in het onderhavige plan het CDA aanspreekt.

Het CDA constateert dat de maatschappelijke effecten met name zijn beschreven en benoemd in kwantitatieve bewoordingen; er zijn weinig kwaliteitseffecten terug te vinden, hetgeen het CDA betreurt.

Het CDA onderschrijft ter zake het Actieprogramma voor de komende 2 jaar dat het Science Parc een belangrijk onderwerp is. Ook daar zou echter de samenwerking kunnen worden gevonden met anderen buiten de provincie. Spreker wijst in dit kader op Food Valley.

Het CDA acht de herstructurering bedrijventerrein plus van belang. GS willen trachten private partijen te interesseren. Het resultaat dat GS beogen is 1 uitgevoerde pilot voor 2011. Het CDA verwacht meer ambitie in deze en pleit ervoor hiernaar nogmaals te kijken.

Een aantal zaken acht het CDA niet smart geformuleerd; het resultaat wordt echter vooralsnog afgewacht.

Het CDA kan zich vinden in de financiële paragraaf.

Ten aanzien van de reactie op de inspraak merkt het CDA op dat GS in de geest van het plan hebben geantwoord. Het CDA kan zich daarin vinden.

De heer Streefland hecht er in de eerste plaats aan op te merken dat de ChristenUnie haar inbreng op 25 januari 2007 over het ontwerpplan handhaaft.

Op de financiën komt de ChristenUnie terug in PS.

Op blz. 18 staat dat de eerder ontwikkelde visie door gemeenten en BRU zo mogelijk worden meegenomen bij het opstellen van de kantorenvisie door de provincie. Geïnformeerd wordt hoe dit moet worden geïnterpreteerd in relatie tot punt 35 van de inspraak.

De heer Van Lunteren merkt op dat het de VVD verheugt, dat het kennisteam detailhandel is toegevoegd naar aanleiding van inspraakreacties. In tegenstelling tot D66 is de VVD ook blij met de afwachtende houding ter zake de TFI. De VVD onderschrijft dat de evaluatie moet worden afgewacht alvorens wordt besloten wat daarmee verder wordt gedaan.

De VVD blijft vraagtekens houden bij de onderbouwing ten aanzien van de gaming. De Geïnformeerd wordt hoe dat wellicht middels BIC codes wordt gemeten. De VVD heeft de indruk dat een en ander op basis van 'gevoel' gebeurt.

Bij ambitie 3 wordt gesproken over de meest kansrijke sectoren. De VVD heeft de indruk dat de provincie zich daarmee sterk richt op iets waarvan uit het stuk niet feitelijk blijkt dat daar de kernkansen liggen.

De VVD wil het initiatief van ondernemerschap meer stimuleren en pleit er dan ook voor dat te benoemen.

Het MKB had wat de VVD betreft wat nadrukkelijker naar voren mogen komen. Wel wordt erkend dat een poging is ondernomen dat meer onder de aandacht te brengen.

De VVD is van mening dat teveel ambitie wordt neergezet ten aanzien van breedband technologie in relatie tot de bedragen die zijn genoemd. In de visie van de VVD moet nadrukkelijker worden ingezet op het ontwikkelingen van diensten en wellicht aan marktpartijen worden overgelaten te zorgen dat glasvezel er komt.

Op blz. 20 wordt gesproken over het willen bijdragen aan lage verkeersintensiteit. De VVD vraagt zich af of het gewenst is zaken te vermelden die waarschijnlijk niet kunnen worden waargemaakt. Met de genoemde maatregel kan in de visie van de VVD slechts worden bewerkstelligd dat de verkeersintensiteit minder doorgroeit.

Op blz. 24 gaat het om het meer benutten van arbeidspotentieel. In een eerder stadium heeft spreker aangegeven dat het MKB Midden Nederland initiatieven heeft ondernomen o.a. op het gebied van stageplaatsen en dat deze plannen kennelijk zijn gestrand op grond van een wijziging in de subsidie. Spreker heeft toen geen bevredigend antwoord gekregen op zijn vraag hoe dit zich verhoudt tot met name de laatste zin op blz. 24 waarin wordt gesproken over oplossingen voor de stageproblematiek. Verzocht wordt een en ander nader te verduidelijken.

De heer Bersch merkt op dat de SP kritisch is op het economisch beleid van deze provincie en dit nieuwe plan met name als het gaat om duurzaamheid. Geïnformeerd wordt wat het eventueel succesvol aantrekken van bedrijven betekent voor de bereikbaarheid. De SP komt overigens nader op dit onderwerp terug in PS.

De heer Benschop memoreert dat de SGP heeft benadrukt dat de provincie zeker moet inzetten op werk in bedrijven voor laaggeschoolden. Dit wordt in het onderhavige plan ook genoemd. Bij de inspraakreacties wordt bezorgdheid uitgesproken of daarvoor wel voldoende aandacht zal zijn. Daaruit kan worden afgeleid dat een en ander niet duidelijk genoeg is verwoord of dat het voor sommige regio's in de provincie meer van belang is als in dit plan naar voren komt.

Mevrouw Bodewitz deelt mede dat de PvdD zich volledig kan vinden in de centrale doelstelling van het Economisch Beleidsplan nl. de ontwikkeling van een economie die de Utrechtse bevolking in staat stelt om op een duurzame en maatschappelijk verantwoorde wijze te voorzien in haar behoefte. Bij maatschappelijk verantwoord denkt de PvdD o.a. aan een milieu- en diervriendelijke wijze van ondernemen. Wat dat betreft baart ambitie 3, waarin de kansrijke sectoren zijn genoemd, enige zorgen. Als stimulerende sector is de life sciences genoemd. Dit begrip omvat een breed spectrum aan activiteiten; een deel van deze activiteiten maakt gebruik van dierproeven. Helaas wordt nog maar mondjesmaat gebruik gemaakt van alternatieven voor dierproeven. Hierin zou eigenlijk nog heel veel innovatie mogelijk zijn. In het Beleidsplan wordt aangegeven, dat het oplossen van diverse maatschappelijke vraagstukken vraagt om creativiteit en innovatie. Ambitie 1 is ook gericht op het bevorderen van creativiteit. De PvdD informeert of GS bereid zijn ambitie 1 aan te wenden om de

centrale doelstelling nl. duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid te bevorderen bij het aantrekken van bedrijven in de life science sector. Met andere woorden of GS bereid zijn juist het ontwikkelen van alternatieven voor dierproeven te bevorderen in de life sciences sector en het proefdiergebruik in deze sector te ontmoedigen. Dit naar analogie van de plannen maatregelen bij bedrijven te stimuleren die leiden tot energiebesparingen of tot het gebruik van schone energiebronnen. Spreekster ziet hier een soortgelijke mogelijkheid in.

Over de ambities in het Beleidsplan ten aanzien van de herstructurering van bedrijventerreinen is de PvdD zeer verheugd. De PvdD hoopt met name op een sterke inzet op ruimtewinst. Spreekster begrijpt dat het nu nog lastig is dat precies in te vullen en daar heldere doelen voor te stellen, omdat de mogelijkheden nu nog niet duidelijk zijn. De PvdD hoopt dat daar sterk op zal worden ingezet. Juist dan is in hoge mate sprake van duurzaamheid. Onder duurzaamheid kan ook het verminderen van verkeersstromen worden gerekend. De PvdD ziet ook vanuit het Economisch Beleid mogelijkheden hieraan te werken. Daarbij denkt de PvdD bijvoorbeeld aan regionalisering van de economie o.a. door het bevorderen van de productie en verkoop van streekproducten. Ook wordt daarbij gedacht aan het stimuleren van banenruil. Graag verneemt de PvdD of GS in het kader van het Economisch Beleidsplan bereid zijn te werken aan de regionalisering van de economie en de stimulering van banenruil.

Overigens is de PvdD zeer verheugd over de in het Beleidsplan uitgesproken wens combinaties van wonen en werken te stimuleren. Ook dit kan zorgen voor vermindering van verkeersstromen. Terecht wordt in het Economisch Beleidsplan geconstateerd dat de provincie Utrecht aantrekkelijk is om te wonen. In het document wordt ervoor gepleit studenten te behouden voor de regio. Gezien het feit dat de provincie Utrecht zeer dicht bevolkt is, lijkt het de PvdD niet van belang bevolking te behouden voor de provincie. In tegendeel zelfs. Uitgangspunt zou wat de PvdD betreft moeten zijn, dat gezorgd wordt voor voldoende werkgelegenheid voor diegenen die gebonden zijn aan de provincie Utrecht en niet dat een zo groot mogelijke populatie wordt behouden.

Verderop in het document staat aangegeven dat het doelgroepenbeleid zich richt op ouderen, jongeren en arbeidsgehandicapten. Geïnformeerd wordt of dit met name de groepen zijn onder wie zich de hoogste werkloosheid voordoet, om welke reden allochtonen niet als doelgroep zijn genoemd en of de arbeidsparticipatie onder allochtonen hoger is dan onder de voornoemde doelgroepen.

Verderop in het document staat aangegeven dat het doelgroepenbeleid zich richt op ouderen, jongeren en arbeidsgehandicapten. Zijn dit met name de groepen onder wie zich de hoogste werkloosheid voordoet? Geïnformeerd wordt of de hoogte van werkloosheid ook als een criterium is gehanteerd voor het bepalen op welke doelgroepen het Economisch Beleid zich zal richten.

De heer Ekkers licht toe dat de TFI in de afgelopen periode een aantal zaken heeft gedaan. GS staan op het standpunt dat deze eerst moeten worden geëvalueerd alvorens uitspraken te doen. Als de TFI een opvolging krijgt, zal het in ieder geval een organisatie moeten zijn die minder afhankelijk is dan op dit moment. De evaluatie van de TFI verwacht spreker in januari/februari af te ronden, waarna deze aan de commissie zal worden voorgelegd.

De blueports zijn nadrukkelijk genoemd in het Coalitieakkoord. De provincie heeft ook bijgedragen aan de ontwikkeling van het bedrijventerrein in Utrecht waar met name de kaderactiviteiten van belang zijn. Getracht wordt te stimuleren dat de ontwikkeling in Nieuwegein ('t Klooster) de mogelijkheden krijgt van havenactiviteiten. Blueports is van groot belang om ervoor te zorgen dat het aanbod op de weg afneemt en een deel van met name het vrachtvervoer ook via het water zal kunnen gaan.

Indien wordt gekozen voor een doelgroepenbeleid en de provincie zich afvraagt hoe zij zich in de toekomst op dat gebied wil profileren heeft zij naast een gewenste situatie te maken met de huidige situatie. Men heeft derhalve in de overgang naar de gewenste situatie altijd te maken met groepen die thans kwetsbaar zijn en voorlopig kwetsbaar zullen blijven. Dat vereist de nodige aandacht.

In het kader van het streven naar een ideaalbeeld moet altijd werk blijven voor minder geschoolden. Daarvoor moet aandacht zijn.

Het verheugt spreker dat de commissie zich kan vinden in de ambities en GS zullen ook de nodige stappen nemen met regio's buiten de provincie contacten te leggen. Die contacten heeft de provincie ook al in de richting van het WERV-gebied, Food Valley. Een belangrijke en interessante ontwikkeling, omdat de provincie ook bezig is de Food Valley te koppelen aan de Universiteit van Utrecht. Daarnaast wordt bekeken wat bijvoorbeeld kan worden geleerd van de ontwikkeling van het Science Parc in Leiden dat alweer een flink aantal jaren geleden is gerealiseerd. Indien wordt gekozen voor het Science Park, de ontwikkeling rond de Uithof, is geen sprake van een exclusieve keuze. Het is wel hetgeen dat op dit moment veel aandacht vraagt. Andere ontwikkelingen worden absoluut niet uitgesloten indien deze binnen het kader van deze nota passen. Overigens hecht spreker er aan op te merken dat deze Beleidsnota moet worden gezien als een document dat richting aangeeft. Binnen die richting is alles mogelijk om invulling te geven aan het Economisch Beleidsdoel. Daarin speelt bijvoorbeeld ook de creatieve economie een rol. Op grond van het feit dat in de provincie Utrecht veel hoog opgeleide mensen zijn, denken GS dat de creatieve economie maar ook de gaming een belangrijke rol kunnen gaan spelen. Bij gaming gaat het met name om het gebruik maken van moderne technologie.

De maatschappelijke effecten zijn inderdaad geen kwalitatieve- maar kwantitatieve effecten. Kwaliteitseffecten zouden nog mooier zijn, maar spreker weet niet hoe deze zouden moeten worden berekend.

GS hebben een zware ambitie op de herstructurering van bedrijventerreinen. Eén pilot wordt wellicht weinig geacht, maar het gaat wel om een zeer weerbarstige materie. Tot nog toe heeft de provincie zich beperkt tot de publiekgedeelten op bedrijventerreinen (investeren in wegen, parkeerplaatsen, groen). Thans staat de provincie voor een slag verder te gaan juist om te voorkomen dat nieuwe bedrijfsterreinen moeten worden aangelegd. Er zal derhalve ook moeten worden gekeken naar de vraag van duurzaam- en dubbel grondgebruik. Dat betekent dat met een bedrijventerrein moet worden gesproken, wellicht een vereniging van eigenaren moet worden opgericht, met de ontwikkelaar en de bank moet worden gesproken, mensen een visie moet worden voorgelegd, mensen moeten worden meegenomen in het proces van enthousiasmeren, wellicht zelfs gronden moeten worden gekocht of een ontwikkelingsmaatschappij moet worden opgericht om een dergelijk project gezamenlijk voor elkaar te krijgen. Dat kost tijd.

GS kunnen zich vinden in de notitie van het BRU ter zake de kantoorlocaties. In de provincie, maar ook elders, worden met grote regelmaat nieuwe kantoorlocaties gebouwd, waardoor oude kantoorlocaties leeg blijven staan omdat deze niet meer voldoen aan de moderne eisen. Soms wordt voor deze locaties een andere bestemming gevonden, maar niet in alle gevallen. Dat betekent dat met het toestaan van nieuwe kantorenlocaties voorzichtigheid moet worden betracht om verpaupering op de oude bedrijventerreinen te voorkomen.

De provincie probeert het breedband te stimuleren. Er is al een flinke infrastructuur op breedband-terrein maar dat ligt nog niet echt bij de bedrijven(terreinen). Het kip-en-ei-verhaal is een ieder bekend. Dat moet worden doorbroken. Komende woensdag geeft spreker de aftrap voor het eerste breedband-evenement, waarvan hij veel verwacht.

De life science biedt grote mogelijkheden tot het creëren van win-winsituaties.

Spreker kan niet beloven ieder bedrijf dat proefdieren gebruikt te verbieden. Wel zegt hij toe te bezien of hij het gebruik van proefdieren indien dit niet nodig is zoveel mogelijk kan ombuigen.

Mevrouw Bodewitz informeert of GS ook bereid is dat schriftelijk vast te leggen.

De heer Ekkers antwoordt niet verder te kunnen gaan dan bovengenoemde toezegging.

Mevrouw Bodewitz merkt op dat het trachten te voorkomen dat bedrijven die dierproeven gebruiken zich vestigen de negatieve variant is. Er zou ook kunnen worden gekeken naar de positieve variant: zorgen dat meer wordt gekeken naar alternatieven. Geïnformeerd wordt of GS bereid zijn daarin te investeren.

De heer Ekkers antwoordt dat hij die visie positief zal uitdragen.

De heer Benschop memoreert zijn vraag of wel duidelijk genoeg in het plan staat dat er ambities zijn voor laag opgeleiden.

De heer Ekkers antwoordt bevestigend.

De heer Van Lunteren neemt aan dat een aantal door de VVD gestelde vragen nog schriftelijk zullen worden beantwoord.

De heer Ekkers zegt dit toe.

Ambtelijk wordt aangegeven dat het niet zo is dat aan de hand van BIC-codes een lijst van gaming-bedrijven kan worden gehaald. Een en ander is iets ingewikkelder. Om dat uit te zoeken, zal maatwerk moeten worden geleverd. Wat wel bekend is over de gaming industrie is, dat er relatief nog niet veel bedrijven in Utrecht zijn gevestigd maar dat wel een hele grote kennisbasis aanwezig is. De aanwezigheid van deze kennisinstellingen op het gebied van gaming is de reden te bekijken of daarmee op het gebied van bedrijvigheid meer kan worden gerealiseerd. Er is derhalve heel veel winst te halen voor de economie.

De heer Van Lunteren merkt op dat de provincie daar niet uniek in is. Het onderhavig stuk wekt de indruk dat dit wel het geval is, hetgeen met name de kanttekening is die de VVD hierbij plaatst. Spreker begrijpt dat GS een markt zien waaruit in de toekomst meer kan worden gehaald als daar nu beleid op wordt ontwikkeld. Dat komt dan op een gegeven moment vanzelf in de commissie terecht.

De voorzitter sluit de discussie af met de conclusie dat dit onderwerp nader terugkomt in PS.

12. VenM jaarverslag 2006 samenvatting

De heer Van Ee memoreert dat het CDA mede naar aanleiding van de presentatie in de vorige vergadering schriftelijke vragen heeft gesteld ten aanzien van het VenM jaarverslag. Op grond van het feit dat geen expliciete antwoorden zijn gegeven, is verzocht om agendering. Spreker informeert wat GS van de status van VenM vinden. In de beantwoording staat aangegeven dat op 14 november a.s. een uitvoeringsovereenkomst zal worden getekend. Dat zet de zaak enigszins onder druk. De vraag is wat de provincie feitelijk krijgt voor de subsidie die zij verstrekt. Het CDA pleit voor een helder geformuleerde doelstelling en antwoord.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Van Lunteren leest spreker de vragen, die het CDA heeft gesteld, voor.

De heer Ekkers licht toe, dat de ondertekening van de overeenkomst op 14 november a.s. een uitvloeisel is van de afspraak een aantal maanden geleden tussen het BRU, de provincie en VenM nog 4 jaar door te gaan. Daaraan kan niets meer worden veranderd. De ondertekening

op 14 november a.s. is een formaliteit. Het gaat voor de provincie overigens om een relatief klein bedrag te weten € 1 miljoen in 4 jaar. Met de heer Van Ee is spreker van mening dat de presentatie op een andere wijze had gekund. Er is inmiddels een nieuwe directeur aangesteld en het ware beter geweest indien die de presentatie had gedaan. Het gaat er met name om wat VenM de komende 4 jaar gaat doen. Spreker heeft begrip voor de kritiek. Hij zal zeer nauwlettend in het kader van het nog op te stellen activiteitenplan bekijken wat de rol van het bedrijfsleven is, of hun bijdrage helder is geformuleerd en of helder te maken is wat aan het eind van het jaar is bijgedragen zodat hierover over een jaar in deze commissie kan worden gesproken.

Desgevraagd door de voorzitter antwoordt spreker, dat het activiteitenplan geen zaak van de commissie is. Het activiteitenplan moet zijn invulling krijgen. Op het moment dat spreker een conclusie kan verbinden aan het activiteitenplan, zal hij dit in de loop van volgend jaar teruggokoppelen naar de commissie.

De voorzitter deelt mede dat deze toezegging aan de lijst van toezeggingen zal worden toegevoegd. Op dat moment zijn de vragen van de VVD ook beantwoord, beschikt de provincie over het activiteitenplan en kan derhalve concreter worden gesproken over VenM. Spreker stelt vast dat de commissie hiermee instemt.

13. Bestedingsplan BDU 2009

De heer Fastl deelt mede dat het met name gaat om de passage onder punt I, waarin staat dat door het reserveren van € 3 miljoen per jaar voor de Pakketstudies geen ruimte is voor het honoreren van gemeentelijke BDU aanvragen. Dat terwijl de gemeentelijke BDU aanvragen altijd de € 3 miljoen bereiken. In de meerjaren BDU staat bij 2007 zelfs een bestedingsbedrag van € 7 miljoen. Het is GroenLinks overigens niet duidelijk waar laatstgenoemd bedrag vandaan komt. Door genoemde € 3 miljoen weg te halen uit het potje dat is gereserveerd voor kleinschalige projecten binnen gemeenten, kunnen deze projecten niet worden uitgevoerd of moeten door gemeenten zelf worden bekostigd. In het laatste geval is de opmerking later in het stuk, dat gemeenten op deze wijze indirect bijdragen aan het oplossen van de verkeersknelpunten op de hoofd- en onderliggende wegennet zonder daarvoor eigen middelen vrij te houden, onjuist. GroenLinks verzoekt deze onduidelijkheid nader toe te lichten. Daarna kan wellicht worden gesproken over de principiële vraag of het wenselijk wordt geacht dat aan kleinschalige projecten wordt bijgedragen. Zo ja, dan zal de € 3 miljoen in stand moeten worden gehouden en op een andere manier moeten worden gekeken naar de € 42 miljoen die noodzakelijk is om tot de € 185 miljoen te komen die voor de Pakketstudies is gereserveerd.

De heer Van Ee vestigt de aandacht op de in standhouding van overzetveren. Er is een eenmalig subsidiebedrag beschikbaar gesteld van € 790.000. Gemeenten konden daartoe een aanvraag indienen. Spreker begrijpt dat het gaat om investeringen die te maken hebben met achterstallig dan wel preventief onderhoud. Bij Bunschoten wordt ieder jaar een bedrag van € 12.000 aangevraagd. Dat wekt de indruk dat sprake is van een exploitatiebijdrage, hetgeen in de visie van het CDA niet de bedoeling is van deze subsidie. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

Mevrouw Blom vestigt de aandacht op OV bij nieuwe woonwijken. Een gedeelte van het BDU is bedoeld om de dienstregeling aan te passen als er nieuwe woonwijken staan. Voorts wordt ook Vathorst genoemd. In algemene zin verzoekt de PvdA te bevestigen dat ook nieuwe woonwijken meegenomen kunnen worden in de Pakketstudies als het gaat om OV. Spreekster denkt hierbij bijvoorbeeld aan de Stichtse lijn.

De voorzitter verzoekt de gedeputeerde tevens in te gaan op de positie van PS versus GS in deze.

De heer Ekkers licht toe dat het stuk ter kennisneming is aangeboden, omdat het een bevoegdheid is van GS. Dit stuk is in het kader van de actieve informatievoorziening aan de commissie toegezonden. Een en ander is een vervolg op de afspraken in het kader van de Pakketstudies. In de regio is in december 2006 afgesproken dat voorlopig, in verband met de kosten van de Pakketstudies, geld moet worden gespaard en het geld vooralsnog in te zetten voor het grote doel te weten de bereikbaarheid van de hele regio inclusief de problematiek met betrekking tot de driehoek en de ring. Mogelijk blijkt in de toekomst dat minder geld nodig is. Tot het moment dat daarover duidelijkheid is, zal geld moeten worden gereserveerd om het hoger liggende doel te realiseren.

In reactie op de opmerking over overzetveren, achterstallig onderhoud en € 12.000 per jaar voor Bunschoten wordt ambtelijk toegelicht dat de aanvragen in een meerjarenplanning worden opgenomen in de vorm van een reservering. Pas op het moment dat het werk feitelijk uitgevoerd gaat worden, wordt een aanvraag ingediend en wordt beoordeeld welk bedrag nodig is. De dienstregeling OV aanpassen bij nieuwe woonwijken is een nadrukkelijke mogelijkheid. Het overgrote deel van de BDU wordt juist besteed aan OV. Vathorst is een speciaal project en betreft een regeling die nog is overgenomen van het Rijk. Desgewenst kan spreker de PvdA daarover een keer bijpraten.

Mevrouw Blom merkt op dat de PvdA het van groot belang acht dat nieuwe woonwijken tijdig worden voorzien van goed OV. Hier staat alleen de aanpassing van de dienstregeling genoemd, maar het kan ook gaan om infrastructuur op het gebied van OV. Geïnformeerd wordt of dit ook in dit kader wordt meegenomen of bij de Pakketstudies.

De heer Ekkers licht toe dat in geval van nieuwe woonwijken altijd direct rekening wordt gehouden met de ontsluiting, omdat de provincie heeft geleerd van de problemen die zich in dit kader hebben voorgedaan bij Leidsche Rijn en Vathorst.

De heer Fastl memoreert zijn vraag over de € 7 miljoen.

Het is de heer Ekkers niet bekend waar het bedrag van € 7 miljoen vandaan komt.

De heer Fastl handhaaft, dat sprake is van een aantal nuttige investeringen. GroenLinks betreurt dat de € 3 miljoen niet elders vandaan wordt gehaald, mede gelet op de goede financiële positie van de provincie.

De voorzitter sluit de discussie over dit onderwerp af.

TER KENNISNEMING

14. Verbeteren kwaliteit en toegankelijkheid halteplaatsen

15. Aanbesteding Openbaar Vervoer Concessie, definitief Programma van Eisen

16. Wijziging BOR-projectenlijst

17. Aanbesteding Openbaar Vervoer Concessie, Bestek

De SP, PvdA en GroenLinks delen mede dat schriftelijke vragen zullen worden ingediend en afhankelijk van de beantwoording zal worden verzocht om agendering.

De heer Van Lunteren verzoekt in algemene zin schriftelijke vragen naar aanleiding van ter kennisneming geagendeerde stukken en de antwoorden daarop aan de hele commissie te verstrekken.

De voorzitter zegt dit toe.

18. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.